

Laatijan flow-tila

Laatimiani ristikoita on julkaistu yli 54 vuoden ajan. Uskon osaavani laatia ristikoi-
koita. Miten laatiminen sujuu 54 vuoden
kokemuksella. Sujuuko se kuin tanssi?
Pyöräyttääkö valmiin laadinnan joka kerta
tuossa tuokiassa ja ilman pyyhekumia?

Aivot ovat ihmeellinen kokonaisuus. Tun-
nistan omieni sisällä laajahkon sanafailin,
jonka yritän aktivoida notkeaksi aina kun
laadin. Se toimii kuin Ristikkorenki. Kun
sille antaa valmiina olevat kirjaimet ja san-
nan pituuden, se rupeaa ehdottamaan kri-
teerit täyttäviä sanoja.

Aivot (ainakin omani) ovat myös siinä
mielessä jännä tapaus, että ne eivät aina
toimi huipputeholla. Tämä pätee erin-
omaisesti myös laatimiseen.

Tavallisessa tilanteessa laatiminen sujuu
suht tasaiseen tahtiin. Osia laatumukses-
ta syntyy nopeasti, melkein ilman pyyhe-
kumin apua. Joitakin kohtia pitää pyyhkiä
puhtaaksi, mutta sopivat uudet sanat löy-
tyvät helpokosti. Laatus valmistuu jät-
tään jälkeensä mukavan saavutuksen tun-
teen.

Joskus on huonoja laadintapäiviä ja het-
kiä. Jostain selittämättömästä syystä laa-
dinta rupeaa takkuamaan. Tavallista 4x4
ruudun aukiota ei meinaa saada millään
valmiiksi. Ajan mukana olen oppinut, että
tuolloin pitäisi lopettaa laatiminen koko-

naan ja jäädä odottamaan parempaa vi-
rettä. Toisaalta sisu antaa harvoin periksi:
"kai minä nyt yhden pienen aukion saan
valmiiksi".

Sitten on flow-tila. Se on mysteerinen,
määrittämätön vire, jolloin tuntuu, että
kaikki sujuu. Mikään ei ole laadinnallises-
ti mahdotonta. Isommat aukiot syntyvät
samalla nopeudella kuin kaikki muutkin
laatumuksen osat. On kevyt ja ilmava olo.
Koko tuon tilan ajan tuntuu kuin leijaille-
vansa. Kaikki on samaa loistavan onnis-
tumisen tunnetta. Ja jossakin vaiheessa
(joskus lyhyemmän, joskus vähän pitem-
män ajan päästä) tila on ohi, palaudun
normaaliin.

Flow-tilaa ei pysty tietoisesti saamaan
päälle. Tuntuu, että se käynnistyy, kun jot-
kut edellytykset ovat yhtä aikaa olemassa.
Sitä ei kannata odottaa, koska silloin se ei
aktivoidu. Sitä ei pysty pitkittämään. Tie-
dän, että kannattaa laatia putkeen täs-
mälleen niin kauan kuin sitä kestää.

Uskon, että flow-tilaan pääsemisen edel-
lytyksenä on perusosaamisen ja -taidon
hankkiminen. Saattaa myös olla, että tuon
taidon jatkuva harjaannuttaminen auttaa
omalta osaltaan.

Flow-tila ei näytä kaikkoavan iän myötä.
Tänäkin vuonna olen kokenut sen tähän
mennessä kahdesti. Uskon, että tulevia-
kin kokemuksia on vielä edessä. En odota
(ainakaan aktiivisesti), koska silloin se voi
siirtyä kauemmaksi. Mutta toivotan sen
lämpimästi tervetulleeksi joka kerta.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoihaisia kysymyksiä ja mielipi-
teitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi